

Sygn. akt V CZ 73/06

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W.M. i T.M.

przeciwko Gminie K.

o nakazanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 października 2006 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 12 czerwca 2006 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny z 12 czerwca 2006 r. odrzucił apelację pozwanej Gminy K. na podstawie art. 373 k.p.c. w związku z art. 370¹ k.p.c. uznając, że apelacja sporządzona przez radcę prawnego nie spełnia wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c., ponieważ skarżąca nie wskazała naruszonego przepisu prawa materialnego oraz na czym miałyby polegać jego błędna wykładnia.

W zażaleniu skarżąca podnosi, że powołane przepisy nie określają jednoznacznie sposobu formułowania zarzutu oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wyrokiem z 27 października 2005 r. Sąd Okręgowy w K. nakazał pozwanej Gminie, aby wykupiła od powodów oznaczoną nieruchomość, posiadającą księgę wieczystą Kw nr [...] prowadzoną przez miejscowy Sąd Rejonowy w terminie trzech miesięcy od daty prawomocności wyroku za kwotę 92 140 zł z 13,5 % odsetek w przypadku zwłoki, a oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach sądowych i kosztach procesu.

W uzasadnieniu wskazał podstawę prawną wyroku, którą stanowi art. 36 ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i gospodarowaniu przestrzennym, bez bliższego oznaczenia jednostki redakcyjnej tego złożonego przepisu.

Gmina K. w apelacji zarzuciła wyrokowi błędną wykładnię prawa materialnego bez wskazania przepisu, a w uzasadnieniu przedstawiając istotne okoliczności faktyczne, wywodziła, że zmiana planu zagospodarowania przestrzennego i przeznaczenia działki, dokonana na podstawie uchwały Rady Miejskiej z 29 grudnia 1997 r., nie powodowała wygaśnięcia pozwolenia na budowę, co zdaniem skarżącej pozwalało ukończyć budowę i korzystać z nieruchomości w dotychczasowym zakresie na podstawie art. 37 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r .

Ponadto pozwana stwierdziła, że powodowie byli powiadomieni o postępowaniu w sprawie zmiany planu i nie wnosili zastrzeżeń do planu zagospodarowania przestrzennego, zaprzeczyła przyznania ich roszczeń i odwołała się do podnoszonych wcześniej zarzutów odnośnie do metody wyceny nieruchomości zarzucając bezzasadność oddalenia wniosku o sprawdzenie operatu ustalającego wartość działki, w trybie przewidywanym w art. 157 ust. 1 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W świetle przytoczonej podstawy prawnej wyroku ocena apelacji, przytoczonej wyżej w obszernym streszczeniu, nie pozwala podzielić zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego odnośnie braków formalnych w zakresie zarzutów i ich uzasadnienia, uniemożliwiających jej rozpoznanie merytoryczne, bądź wymagających wyłuskiwania koniecznych elementów apelacji w drodze interpretacji jej tekstu.

W piśmie strony pozwanej przeciwstawiono konstrukcji prawnej zastosowanej w wyroku przepis art. 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. wywodząc z tego w sposób oczywisty kontratyp wykluczający zastosowanie art. 36 stanowiącego podstawę prawną rozstrzygnięcia i uzupełniając zarzutami przedstawionymi w opisowy sposób odnośnie do postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Zarówno zarzuty jak i uzasadnienie zamieszczone zostały w części nazwanej „uzasadnieniem” i przeplatają się wzajemnie, co nie ułatwia przyswojenia wyводу skarżącej, jednak niewielki rozmiar dokumentu zajmującego jedną stronę na wywody merytoryczne odpowiadające wymaganiom z art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. wyklucza uznanie, że z powodu tych niedostatków sąd orzekający w badaniu wstępnym o dopuszczalności apelacji nie może ustalić istnienia zarzutów i uzasadnienia.

Ustawodawca nowelizując kodeks postępowania cywilnego ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.04.172.1804) i dodając sankcję odrzucenia apelacji nie spełniającej wymagań z art. 368 § 1 pkt 1,2,3 i 5 k.p.c. nie zmienił tych przepisów. Pozostawienie dotychczasowego brzmienia przeznaczonego do wszystkich

adresatów i - konieczne ze względu na dwuinstancyjny model prawa do sądu - utrzymanie powszechności tego środka zaskarżenia nakazuje kontynuowanie dotychczasowej praktyki w zakresie wstępnego badania apelacji. Różnica w zakresie sankcji polega na odrzucaniu pism sporządzonych przez zawodowych pełnomocników a wzywaniu do uzupełnienia pozostałych, w razie takiego uchybienia, które nie pozwala sądowi odnaleźć w apelacji na podstawie lektury dokumentu zarzutu oraz jego uzasadnienia, przy czym chodzi o zewnętrzne, formalne istnienie, a nie wartość merytoryczną badaną w następnym merytorycznym etapie rozpoznawania sprawy.

Ocena apelacji w aspekcie dopuszczalności nie może być dokonywana według kryteriów stosowanych do skarg kasacyjnych które mają odmienne cele oraz uwarunkowania normatywne niż postępowanie apelacyjne. Pierwsze ogranicza się do rozpoznania skargi kasacyjnej w granicach podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), co do których wymagania określa ustawa (art. 398 3 k.p.c.), a drugie zmierza do ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) a nawet w granicach zaskarżenia.

Ustawodawca w odniesieniu do apelacji nie określił (byłoby to zadanie niewykonalne) schematu tego środka odwoławczego, od którego każde odstępstwo miałyby skutkować odrzuceniem apelacji. Dlatego rzeczą strony, również w razie zastępstwa przez zawodowego pełnomocnika jest wybór sposobu formułowania zarzutów oraz ich uzasadnienia a także układ typograficzny pisma. Istnienie wymogu przedstawienia zarzutów oraz ich zwięzłości nakłada na każdą stronę obowiązek takiej budowy środka odwoławczego, aby sąd mógł bez trudności ustalić nie tylko zakres zaskarżenia i żądania ale również skonkretyzowane motywy uznawania zaskarżanego orzeczenia za wadliwe. Wskazywanie przepisów oraz ich wykładni i prawidłowej subsumcji stanowi powinność zawodową pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, a w okresie wzrostu ilościowego stosowanych przepisów może być istotnym wkładem w sprawne funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości, jednak nie zwalnia sądu od merytorycznego rozpoznania apelacji, jeżeli warunki formalne spełnione są w minimalnym tylko zakresie. Uznając, że apelacja w rozpoznawanej sprawie spełnia w stopniu dostatecznym wymagania z art. 368 § 1 k.p.c.,

Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.